

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
Маріупольського державного
університету

від 24.06.2020 № 10

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЛОЛОГІЯ. МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА (НІМЕЦЬКА)**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МАГІСТР
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

035 ФІЛОЛОГІЯ
(код та найменування спеціальності)

Спеціалізація:

**035.043 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО),
ПЕРША – НІМЕЦЬКА**

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2020 р.

Наказ про введення в дію

рішення Вченої ради МДУ від 25.06.2020 р. № 138

I Преамбула

1. Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю 035 «Філологія» розроблена на основі Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія, який затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871.

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від «24» червня 2020 р. протокол №10.

3. Розробники програми:

Павленко Олена Георгіївна, доктор філологічних наук, професор кафедри англійської філології, декан факультету іноземних мов Маріупольського державного університету;

Федорова Юлія Геннадіївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології Маріупольського державного університету;

Кажан Юлія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Трифорова Ганна Валеріївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри італійської філології та перекладу Маріупольського державного університету;

Гутнікова Алла Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету.

4. Цілі ОП, особливість (унікальність) ОП, відповідність цілей ОП місії та стратегії МДУ.

Мета освітньої програми: поглиблена підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері іноземної філології, які володіють системою фундаментальних теоретичних та практичних знань; формування професійних лінгвістичних знань, основних процесів мовленнєвих та літературних явищ; вдосконалення іншомовної комунікативної компетенції з обох іноземних мов.

Мета реалізації ОП тісно корелює з місією та стратегією МДУ у частині організації та науково-методичного забезпечення навчального процесу; реалізація інноваційної моделі філологічної освіти, що характеризується поглибленим вивченням основних складових напрямку: мовознавства, літературознавства, перекладознавства, педагогіки

Особливість (унікальність) ОП. Освітня програма надає можливість здобувачам вищої освіти опанувати як стандартні фахові компетентності, так і ексклюзивні знання, вміння та навички, які цілком розширюють можливості випускників на ринку праці. Наявність серед освітніх компонентів освітньої програми науково-дослідної практики забезпечує набуття практичного досвіду розв'язання кола проблем з філології, перекладу, літератури та викладання з урахуванням сучасних тенденцій та закономірностей. При розробці освітньої програми та формуванні її освітніх компонентів враховано досвід провідних вітчизняних закладів вищої освіти (Київського університету імені Бориса Грінченка, Херсонського державного університету, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара) щодо реалізації програм освіти у галузі гуманітарних наук, зокрема іноземної філології (німецької).

5. Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Яцюк Іван Ярославович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької філології та методики викладання німецької мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Богдан Валерій Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету.

II Загальна характеристика

<p align="center">Профіль освітньо-професійної програми ступеня вищої освіти магістр Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька Назва ОПП: Філологія. Мова та література (німецька) Кваліфікація: Магістр філології за спеціалізацією «Німецька мова, друга іноземна мова та зарубіжна література, викладач закладу вищої освіти» Master of Philology in specialization German language, Second foreign language and World literature, Teacher of Higher Education</p>	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці
Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	Сертифікат про акредитацію Маріупольського державного університету з галузі знань 03 Гуманітарні науки 035 Філологія Серія НД №0585927, виданий 24.07.2017, дійсний до 01.07.2025
Рівень програми	FQ-ЕНЕА- другий цикл, QF-LLL-7 рівень, НРК-8 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мови викладання	Українська, англійська, німецька
Термін дії ОПП	до 01.07.2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP
а	Мета програми
	Забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які набувають глибоких ґрунтовних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі філології та освіти; здатності до самостійної постановки і вирішення завдань науково-практичної діяльності.
б	Характеристика програми
1	<i>Предметна область, напрям</i>
	Нормативна частина – 75%; варіативна частина – 25%.
2	<i>Фокус програми та спеціалізації</i>
	Загальна
3	<i>Орієнтація програми</i>
	Академічна, професійна
4	<i>Особливості та відмінності</i>
	Освітня програма надає можливість здобувачам вищої освіти опанувати як стандартні фахові компетентності, так і ексклюзивні знання, вміння та навички, які цілком розширюють можливості випускників на ринку праці. Наявність серед освітніх компонентів

		освітньої програми науково-дослідної практики забезпечує набуття практичного досвіду розв'язання проблем в галузі іноземної філології та освіти. При розробці освітньої програми та формуванні її освітніх компонентів враховано досвід провідних вітчизняних закладів вищої освіти (Київського університету імені Бориса Грінченка, Херсонського державного університету, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара) щодо реалізації програм освіти у галузі гуманітарних наук, зокрема іноземної філології (німецької).
в	Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Працевлаштування</i>	Магістр філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у вищих навчальних закладах 1-4 рівнів акредитації; у друкованих та електронних засобах масової інформації, РК-технологіях, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо. 2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2444.2 Лінгвіст 2351.2 24420 Викладач (методи навчання) 2310.2 Викладач ЗВО
2	<i>Продовження освіти</i>	Здобуття освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
г	Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції, семінарів, практичних занять, самостійної роботи (підготовка есе, презентацій, рефератів), науково-дослідної практики, виконання кваліфікаційної роботи.
2	<i>Методи оцінювання</i>	Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційований залік, який проводиться для оцінювання якості виконання та захисту звіту з практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання контрольних робіт; підготовки та захисту проєктів, презентацій, реферативних досліджень тощо.
д	Програмні компетентності	
1	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
2	<i>Загальні компетентності</i>	ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

		<p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
3	<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>	<p>СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p>
е	Програмні результати навчання	
	Знання та розуміння	<p>РН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p> <p>РН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>РН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p>
	Застосування знань та розуміння	<p>РН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>РН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>РН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні</p>

		<p>засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>РН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.</p> <p>РН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.</p> <p>РН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>РН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>РН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>РН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>РН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>РН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>РН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>РН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>РН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.</p> <p>РН 18. Планувати, організовувати, здійснювати викладацьку діяльність за спеціальністю</p>
Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	<p>Група забезпечення: 3 доктори філологічних наук, професори, 13 кандидатів філологічних наук, доцентів.</p> <p>Гарант ОПП: Гутнікова Алла Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, залучені до викладання дисциплін професійної підготовки, є штатними співробітниками Маріупольського державного університету, мають наукові ступені та вчені звання і високі показники наукової, методичної та організаційної діяльності.</p>	
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам. Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою "Філологія. Мова та література (німецька)" здійснюється на факультеті іноземних мов. Факультет має один комп'ютерний клас, який забезпечений сучасними ЕОМ, підключений до мережі Internet. На факультеті є предметні навчальні</p>	

	<p>аудиторії, обладнані аудіо- і відеотехнікою для використання у навчальному процесі. Кількість навчальних аудиторій та їх загальна площа є достатніми для обслуговування спеціальності. Усі приміщення для проведення занять відповідають санітарним нормам. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Наукова бібліотека МДУ нараховує понад 3 тис. екземплярів наукової та навчальної літератури з питань філології та літературознавства. Для навчально-методичного забезпечення навчального процесу є підручники та навчальні посібники за авторством викладачів кафедри, розроблені методичні матеріали до практичних занять, конспекти лекцій з дисциплін; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки знань студентів тощо.</p> <p>Основним джерелом інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності студентів і професорсько-викладацького складу є бібліотека. Бібліотека працює на програмному забезпеченні «РБІС». До послуг читачів створено електронний каталог, інформаційно-пошукова система, в читальному залі – електронна картотека статей з періодичних видань та інформаційно-пошукова система. Бібліотека щомісячно видає інформаційний бюлетень нових надходжень з анотаціями до книг і статей з періодичних видань, оперативну інформацію про нові надходження, друкує інформаційні списки літератури за напрямками роботи університету, щорічно аналізує забезпеченість навчально-виховного процесу літературою.</p> <p>З усіх дисциплін навчального плану підготовки магістра філолога розроблено комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін. З дисциплін професійної підготовки викладачами розроблено дистанційні курси, які викладено на Навчальному порталі МДУ.</p>
<p>Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ на території України визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі ЗНО та фахового вступного випробування. Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного балу, який розраховується відповідно до Правил прийому Маріупольського державного університету. Фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі. Здобувачу пропонуються 2 види завдань: 1) Закрита форма тесту, 2) Виконання практичної частини (розгорнута відповідь на запитання).</p> <p>Навчання іноземних ЗВО здійснюється за індивідуальним навчальним планом у якому передбачене додаткове вивчення української мови у обсязі 3 кредити.</p>

III Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Другий (магістерський) рівень
Ступінь освіти вищої	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Форми навчання	Очна (денна), заочна
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією «Німецька мова, друга іноземна мова та зарубіжна література, викладач закладу вищої освіти»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Магістр Спеціальність: 035 Філологія Освітня програма: Філологія. Мова та література (німецька)
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: магістра філології є мови (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. Теоретичний зміст предметної області: система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.
Фокус програми: загальна/ спеціальна	Загальна
Орієнтація програми	Академічна та професійна орієнтація
Академічні права випускників	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників:	Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у вищих навчальних закладах 1-4 рівнів акредитації; у друкованих та електронних засобах масової інформації, РК-технологіях, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо. 2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2444.2 Лінгвіст

	2351.2 24420 Викладач (методи навчання) 2310.2 Викладач ЗВО
--	--

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	<p>Обсяг освітньо-професійної програми магістра філології становить 90 кредитів ЄКТС. З них 21 кредит загальної, 54 кредитів професійної, 6 кредитів практичної підготовки та 9 кредитів – кваліфікаційна робота.</p> <p>85% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей визначених Стандартом вищої освіти.</p> <p>Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми магістра абітурієнти повинні мати базову вищу освіту за ОС «Бакалавр» або повну вищу освіту за ОКР «Спеціаліст».</p> <p>Мінімум 35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 035 Філологія</p>
---	--

V Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p>

	<p>СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p>
--	---

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначені ОП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання		Шифр результату навчання
<i>Знання та розуміння</i>	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	PH01
	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	PH02
	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	PH03
<i>Застосування знань та розуміння</i>	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	PH04
	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	PH05
	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	PH06
	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	PH07
	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	PH08
	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	PH09

	Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	PH10
	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	PH11
	Дотримуватися правил академічної доброчесності.	PH12
	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	PH 13
	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	PH 14
	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	PH 15
	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	PH 16
	Планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	PH 17
	Планувати, організувати, здійснювати викладацьку діяльність за спеціальністю.	PH 18

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції, семінарів, практичних занять, самостійної роботи (підготовка есе, презентацій, рефератів), науково-дослідної практики, виконання кваліфікаційної роботи.
Б) Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здійснюється в умовах кредитно-модульної організації освітнього процесу за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС, національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Форми контролю: <i>поточний контроль</i> - усне та письмове опитування, тестові завдання в тому числі комп'ютерне тестування, презентації, есе тощо; <i>підсумковий контроль</i> – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист звіту з практики; <i>Підсумкова атестація</i> здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та комплексного кваліфікаційного екзамену з практичного курсу основної іноземної мови (німецької), сучасної літератури країн, мова яких вивчається (основна мова), кваліфікаційного екзамену з практичного курсу другої іноземної мови в установленому порядку.

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра філолога за спеціалізацією ««Німецька мова, друга іноземна мова та зарубіжна література, викладач закладу вищої освіти»» становить 90 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	15 (17%)	9	6
Професійна підготовка	75 (83%)	57	18
Усього для ступеня магістра	90 (100%)	66 (74%)	24 (26%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Перелік компонент ОП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
1. Обов'язкові навчальні дисципліни				
1.1. Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1	ОКЗП 1.1.1	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 2	ОКЗП 1.1.2	Педагогіка вищої школи	3	екзамен
ОК 3	ОКЗП 1.1.3	Академічне письмо	3	залік
ОК 4	ОКЗП 1.1.4	Теорія літератури	3	екзамен
ОК 5	ОКЗП 1.1.5	Теорія та історія лінгвістики	3	залік
1.2. Дисципліни професійної підготовки				
ОК 6	ОКПП 1.2.1	Практичний курс основної іноземної мови (німецької)	17 (9/5/3)	залік, екзамен
ОК 7	ОКПП 1.2.2	Сучасна література країн, мова яких вивчається (викладається іноземною мовою)	4	екзамен
ОК 8	ОКПП 1.2.3	Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови та	6	залік

		практичний курс		
ОК 9	ОКПП 1.2.4	Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі	3	залік
ОК 10	ОКПП 1.2.5	Основи теорії мовної комунікації	3	залік
ОК 11	ОКПП 1.2.6	Світова література в українських перекладах	3	залік
ОК 12	ОКПП 1.2.7	Виробнича практика 1 (асистентська з філологічних дисциплін)	3	диференційований залік
ОК 13	ОКПП 1.2.8	Виробнича практика 2 (за фахом)	3	диференційований залік
ОК 14	ОКПП 1.2.9	Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)	9	диференційований залік
	Усього за блоком			66
	2. Вибіркові навчальні дисципліни			
	2.1 Дисципліни загальної підготовки			
ВК 1	ВКЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором 1	3	залік
ВК 2	ВКЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором 2	3	залік
	2.2. Дисципліни професійної підготовки			
ВК 3	ВКПП 2.2.1	Практичний курс другої іноземної мови (англійської)/ /Практичний курс другої іноземної мови (новогрецької)	11 (6/5)	екзамен
ВК 4	ВКПП 2.2.2а	Практичний курс третьої іноземної мови (французької/італійської)	7 (3/4)	залік
ВК 5	ВКПП 2.2.3б	Комп'ютерна лінгвістика	3*	залік
ВК 6	ВКПП 2.2.4в	Англійська мова професійного спілкування / Німецька мова професійного спілкування	4*	залік
	Усього за блоком			24
	Загальна кількість			90

Структурно-логічна схема підготовки представлена у вигляді таблиці (Таблиця 3.3)

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК представлена у Таблиці 3.4

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей відповідає Таблиці 3.5

Опис обов'язкових компонентів ОП наведено в Додатку А.

Переліки вибірових компонент загальної підготовки ОП містяться у Каталогі елективних дисциплін для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями освіти та Каталогі елективних дисциплін професійної підготовки кафедри німецької філології МДУ.

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності (вказуються, обсяг кредитів)		
	Шифр дисципліни	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОКЗП 1.1.1	Методологія та організація наукових досліджень	3
1	ОКЗП 1.1.2	Педагогіка вищої школи	3
2	ОКЗП 1.1.3	Академічне письмо	3
1	ОКЗП 1.1.4	Теорія літератури	3
1	ОКЗП 1.1.5	Теорія та історія лінгвістики	3
1, 2, 3	ОКПП 1.2.1	Практичний курс основної іноземної мови (німецької)	17 (9/5/3)
2	ОКПП 1.2.2	Сучасна література країн, мова яких вивчається (викладається іноземною мовою)	
1	ОКПП 1.2.3	Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови та практичний курс	6
1	ОКПП 1.2.4	Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі	3
3	ОКПП 1.2.5	Основи теорії мовної комунікації	3
3	ОКПП 1.2.6	Світова література в українських перекладах	3
2	ОКПП 1.2.7	Виробнича практика 1 (асистентська з філологічних дисциплін)	3
3	ОКПП 1.2.8	Виробнича практика 2 (за фахом)	3
3	ОКПП 1.2.9	Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)	9
2	ВКЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором	3
2	ВКЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором	3
2, 3	ВКПП 2.2.1	Практичний курс другої іноземної мови (англійської)/ /Практичний курс другої іноземної мови (новогрецької)	11 (6/5)
2, 3	ВКПП 2.2.2а	Практичний курс третьої іноземної мови (французької/італійської)	7 (3/4)
2	ВКПП 2.2.2б	Комп'ютерна лінгвістика	3
3	ВКПП 2.2.2в	Німецька мова професійного спілкування / Англійська мова професійного спілкування	4

Таблиця 3.4

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
2. Здатність бути критичним і самокритичним.			+	+
3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
5. Здатність працювати в команді та автономно.			+	+
6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.			+	+
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	+	+	+	+
11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+	+	+
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+			+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	+	+		
2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	+	+		
3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні	+	+		+

досягнення філологічної науки.				
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	+	+		
5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	+	+	+	+
6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	+	+	+	+
7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.	+	+		
8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.	+	+	+	

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Інтегральна компетентні	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8
РН 1	+	+ ОКЗ П 1.1. 1	+ ОКЗ П 1.1. 1	+ ОКЗ П 1.1. 1	+ ВДЗ П 2.1. 2	+ ОКЗ П 1.1. 2		+ ОКЗ П 1.1. 1	+ НД ПП 1.2. 5.	+ НДП П 1.2.4	+ ВД ПП 2.2. 2в			+ НД ПП 1.2. 2.	+ НД ПП 1.2. 3.	+ ОКЗ П 1.1.2			+ НДПП 1.2.4.		
РН 2	+	+ ОКЗ П 1.1. 1 ОКЗ П 1.13					+ ОКЗ П 1.1. 2		+ ОКЗ П 1.1. 1		+ ВД ПП 2.2. 2в	+ ОКЗ П 1.1. 1	+ ОК ПП 1.2. 5.							+ ОКЗ П 1.1.1	+ ОКП П 1.2.3.
РН 3	+			+ ВДЗ П 2.1. 1				+ ОКЗ П 1.1. 1	+ ВДЗ П 2.1. 1			+ ВД ПП 2.2. 2б	+ ОКЗ П 1.1. 2	+ ОК ПП 1.2. 2.	+ НД ПП 1.2. 3.	+ ВДП П 2.2.2	+ ОКЗ П 1.1.1	+ ОКЗ П 1.1. 1	+ ОКПП 1.2.5.	+ ОКП П 1.2.1	+ ОКП П 1.2.1
РН 4	+		+ ОК ПП 1.2. 4.		+ ОК ПП 1.2. 4.	+ ОК ПП 1.2. 4.		+ ОКЗ П 1.1. 1		+ ВДЗ П 2.1.2						+ ОКП П 1.2.2.			+ ВДПП 2.2.4а		

PH 5	+						+ ВДЗ П 2.1. 2		+ ОК ПП 1.2. 5.	+ ВДЗ П 2.1. 1	+ ОКП П 1.2.4.	+ ВД ПП 2.2. 2В							+ ОКПП 1.2.5.			
PH 6	+							+ ВД ПП 2.2. 1											ОКП П 1.2.5		+ ВДП П 2.2.1	
PH 7	+						+ ОКЗ П 1.1. 1		+ ОКЗ П 1.1. 2	+ ВДЗ П 2.1. 1				+ ВД ПП 2.2. 2		+ ОКП П 1.2.2.	+ ОКП П 1.2.5.		+ ОКПП 1.2.5.	+ ОКП П 1.2.1		
PH 8	+							+ ВД ПП 2.2. 2							+ ОК ПП 1.2. 3.	+ ОКП П 1.2.1	+ ОКЗ П 1.1.1		+ ВДПП 2.2.26	+ ВДП П 2.2.2		
PH 9	+						+ ОК ПП 1.2. 5.		+ ОКЗ П 1.1. 1								НДП П 1.2.5		+ НДПП 1.2.1	+ ОКЗ П 1.1.1		
PH 10	+						+ ОК ПП 1.2. 3.		+ ВДЗ П 2.1. 2	+ ВДЗ П 2.1. 1						+ ОКЗ П 1.1. 3	+ ОКЗ П 1.1.3	+ ОКП П 1.2.6	+ ОКП П 1.2.7. 2.	+ ОКПП 1.2.5	+ ОКП П 1.2.5	

PH 11	+			+	+			+	+					+	+	+	+		+	+	
				ОК ПП 1.2. 1	ОК ПП 1.2. 4.			ОК ПП 1.2. 1	ВДЗ П 2.1. 1					ОК ПП 1.2. 1	ВДЗ П 2.1. 2	ОК П 1.2.1	ОК П 1.2.5.		ОКЗ П 1.1.3	ОК П 1.2.7. 2.	
PH 12	+		+			+					+	+	+								
			ОКЗ П 1.1. 1			НД ПП 1.2. 4.					ОКЗ П 1.1. 2	ОК ПП 1.2. 5.	ОК ПП 1.2. 5.								
PH 13	+	ОК ПП 1.2. 7.1.		+	+	ОК ПП 1.2. 7.1.	+		+	+	+								+	+	
				ОК ПП 1.2. 5.	НДЗ П 1.1. 1		ОК ПП 1.2. 7.1.	ВДЗ П 2.1. 2		ВДЗ П 2.1.2	ОК ПП 1.2. 1	ОК ПП 1.2. 5.	ВД ПП 2.2. 2						ОК ПП 1.2.1	ВД П 2.2.1	ОК П 1.2.1
PH 14	+	+					+	+	+				+						+		
		ОК ПП 1.2. 2.					ОК ПП 1.2. 1	ВД ПП 2.2. 26	ВДЗ П 2.1. 1				ВДЗ П 2.1. 1						ОК ПП 1.2.5.		
PH 15	+			+				+	+			+		+	+	+	+		+	+	
				ОКЗ П 1.1. 1					ОК ПП 1.2. 7.3.					ОКЗ П 1.1. 2	ВД ПП 2.2. 26	ОК П 1.2.2.	ОК П 1.2.5.			ОК П 1.2.7. 3.	
PH16	+	ОКЗ П 1.1. .1			+	+	ОК ПП 1.2. 7.1.			+	+					+		ОК П 1.2.7. 3.	+	+	
					ОК ПП 1.2. 5.	ОК ПП 1.2. 4.				ОКЗ П 1.1.4	ОКЗ П 1.1. 5					ОК П 1.2.7. 3.		ОК П 1.2.7. 3.	ВД П 2.2.46	НД П 1.2.1	

PH 17	+	+		+	+		+		+			+		+	+	+	+	+	+	+					
		OK ПП 1.2. 2.		OK3 П 1.1. 1	OK ПП 1.2. 5.		OK ПП 1.2. 1		ВД3 П 2.1. 1			OK ПП 1.2. 5.		OK ПП 1.2. 7.3.	+	ВДП П 2.2.2a	+	OKП П 1.2.7. 3.	+	OK3 П 1.1.1	+	OKПП 1.2.1	+	ВДП П 2.2.1	+
PH 18	+	OK ПП 1.2. 1.		OK ПП 1.2. 4	OK3 П 1.1. 2		ВД ПП 2.2. 1			ВД3 П 2.1.2	OK ПП 1.2. 7.1.							OKП П 1.2.4	OK3П 1.1.2						

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, комплексного кваліфікаційного екзамену з основної іноземної мови та кваліфікаційного екзамену з другої іноземної мови.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. У кваліфікаційній роботі має бути розв'язана складна задача чи проблема у сфері лінгвістики або літературознавства, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Структура та правила оформлення кваліфікаційних робіт визначається Положенням про кваліфікаційні роботи в Маріупольському державному університеті, затвердженому наказом МДУ від 02 березня 2017 р. № 92.</p> <p>З метою запобігання фактам плагіату та текстових запозичень у кваліфікаційних роботах результати наукових досліджень випускників підлягають перевірці на наявність академічного плагіату згідно Положення МДУ «Про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ», оприлюдненню в електронній базі кваліфікаційних робіт кафедри німецької філології МДУ.</p> <p>Кваліфікаційна робота оприлюднюється в репозиторії Маріупольського державного університету. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	<p>Оприлюднення результатів дослідження відбувається у вигляді публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи магістра на відкритому засіданні екзаменаційної комісії, основними завданнями роботи якої є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти - випускників ступеня вищої освіти «Магістр філології за спеціалізацією «Німецька мова, друга іноземна мова та зарубіжна література, викладач вищого навчального закладу»»; – розробка пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з відповідної спеціальності. <p>Для публічного виступу надається 5-10 хвилин.</p> <p>У виступі здобувач вищої освіти має окреслити для ЕК найважливіші та найпринциповіші моменти своєї роботи.</p> <p>Візуальне супроводження у вигляді мультимедійної презентації кваліфікаційної роботи складається із слайдів, на яких представлені графіки, таблиці, схеми,</p>

		<p>рисунки, і т.і. Кількість слайдів має бути достатньою для послідовного та повного розкриття теми кваліфікаційної роботи.</p> <p>По закінченні виступу члени ЕК можуть поставити здобувачу вищої освіти запитання стосовно його виступу або тексту роботи.</p>
Вимоги кваліфікаційного екзамену	до	<p>Атестаційний іспит у вигляді комплексного кваліфікаційного іспиту має оцінювати відповідність результатів навчання вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.</p>

VIII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення Маріупольським державним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

IX Інформація щодо моніторингу ОП

Моніторинг та перегляд освітньої програми здійснюється відповідно до «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті».

ОПП «Філологія. Мова та література (німецька)» розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальність 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.) вперше.

Гарант освітньої програми

А.В. Гутнікова

Опис обов'язкових навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОКЗП 1.1.1 Методологія і організація наукових досліджень

Мета вивчення курсу – розвинути наукове мислення студентів і дати змогу зробити самостійне дослідження з проблеми, що повстала перед студентом під час науково-дослідної навчальної практики.

Завдання курсу: ознайомити студентів з основними термінологічними поняттями у сфері наукової діяльності задля формування термінологічного апарату; пояснити принципи організації діяльності по проведенню наукового дослідження; висвітлити поширені методи проведення наукових досліджень з урахуванням поділу наук на соціально-економічні й гуманітарні та природничо-технічні; навести приклади проведення наукових досліджень у сфері філології.

Змістовні модулі:

ЗМ 1. Предмет і сутність науки.

ЗМ 2. Вихідні поняття методології й методики наукових досліджень.

ЗМ 3. Інтелектуальна власність.

ОКЗП 1.1.2 Педагогіка вищої школи

Мета вивчення курсу – вивчення педагогічних закономірностей й засобів організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання, виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) і професійної підготовки студентів (слухачів) до певного виду діяльності й суспільного життя.

Завдання курсу: аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої освіти; аналіз змісту, форм і методів навчання, розвитку і виховання студентів у вищому навчальному закладі; аналіз методів контролю і оцінки успішності студентів на основі системного підходу; розробка нових технологій навчання і виховання у вищому навчальному закладі; розкриття педагогічних закономірностей формування студентів як майбутніх фахівців.

Змістовні модулі:

1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання, методи

2. Діяльність та пізнавальні процеси. Пізнання як діяльність.

3. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою

ОКЗП 1.1.3 Академічне письмо

Мета вивчення курсу: проаналізувати та усвідомити зміни в сучасній українській мовно-писемній практиці, особливості функціонування в різних суспільних сферах літературної мови, яка має кодифікований правопис, із позицій історичної й етнографічної соборності української мови й української нації.

Завдання курсу: поглибити й удосконалити знання здобувачів вищої освіти про системні параметри сучасної української мови, з одного боку й різночасові прикмети національної мовної традиції, з іншого, що відтворилися у національному правописному кодексі, а також дотримання норм мовного закону в усіх сферах публічного життя.

Змістовні модулі:

1. Мовний закон: забезпечення функціонування української мови як державної.

2. Некодифікований і кодифікований характер сучасної української мови.

3. Нова редакція Українського правопису: норми і правила, спектр змін, список.

4. Фемінітиви в українській мові – традиції вживання й творення.

ОКЗП 1.1.4. Теорія літератури

Мета вивчення курсу – всебічний розгляд основних принципів літературознавства як науки, основних етапів та напрямків розвитку теоретико-літературної думки, сучасного стану науки про літературу.

Завдання курсу: висвітлити основні етапи та напрямки розвитку теоретико-літературної думки від античності до ХХІ ст.; ознайомити із проблемним полем, термінологічно-категоріальним апаратом, концепціями сучасного літературознавства; поглибити та узагальнити знання, пов'язані із природою художньої літератури як мистецтва слова, художнього твору, методами та принципами його аналізу; розкрити основні закономірності розвитку літературного процесу; вдосконалити навички наукового аналізу художнього твору з урахуванням новітніх методологій літературознавства.

Змістовні модулі:

1. Основні етапи та напрямки розвитку теоретико-літературної думки у західноєвропейських країнах від античності до сучасності.
2. Літературознавчі школи ХІХ ст.
3. Основні літературознавчі концепції ХХ ст. Сучасна методологія літературознавчих досліджень. Основні аспекти наукового аналізу художнього твору.

ОКЗП 1.1.5.Теорія та історія лінгвістики

Мета вивчення курсу – поглиблення й узагальнення знань філологів з теорії, методології та історії мовознавства; підвищення професійного рівня лінгвістичної підготовки аспірантів; формування навичок комплексного лінгвістичного аналізу.

Завдання курсу: теоретичні: розширити знання філологів з актуальних питань психолінгвістики, соціолінгвістики, інтерлінгвістики, теоретичного і прикладного мовознавства, а також вивчити теоретичні положення, які не були висвітлені в попередніх курсах; ознайомити з найважливішими історичними періодами, школами, напрямиами лінгвістичної науки, філософськими основами, актуальними ідеями й здобутками сучасного світового мовознавства; формувати сучасні погляди на проблеми лінгвістики, спираючись на історію розвитку вітчизняного та європейського мовознавства; поглибити знання про методи наукового дослідження мови; - практичні: розвивати вміння й навички аналізувати та застосовувати основні положення лінгвістичних теорій та методи дослідження мови у практичній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Мовознавство як наука.
2. Знакова природа мови. Мова і мислення. Мова і мовлення
3. Мовознавство на сучасному етапі

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОКПП 1.2.1 Практичний курс основної іноземної мови (німецька)

Мета вивчення курсу – поглиблення знань та практичних умінь і навичок студентів ОС «Магістр» під час вивчення таких аспектів мови, як «Практика усного та писемного мовлення», «Аналітичне читання» та «Суспільно-політична термінологія». Програма передбачає вдосконалення навичок самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, а також навичок науково-дослідної роботи.

Завдання курсу: вміння давати чіткі, докладні описи по широкому спектру питань, що цікавлять Магістра, розвиваючи окремі думки і підкріплюючи їх додатковими положеннями і прикладами; вміння давати чіткі докладні описи і робити доповіді на складні професійні теми, заглиблюючись в підтеми, розвиваючи окремі положення і робити відповідний висновок; вміння пояснити свою точку зору з актуального питання, указуючи на плюси і мінуси різних варіантів; вміння вести діалог досить швидко і без підготовки, що дозволяє регулярно і довго спілкуватися з носіями мови без особливих труднощів для обох сторін; формування навичок роботи з україномовним текстом публіцистичного стилю; вдосконалення вмінь сприймати прочитану інформацію та

виділяти ключові моменти; вдосконалення навичок усного і письмового переказу та реферування статей публіцистичного стилю; закріплення навичок аналізу, придбаних на попередньому курсі; сприяння розвитку умінь студентів формувати та висловлювати власну думку щодо прочитаного тексту.

Змістовні модулі:

Практика усного та писемного мовлення

ЗМ 1. Захист навколишнього середовища. Екологічна проблема.

ЗМ 2. Соціальні явища. Дискримінація.

ЗМ 3. Переселення. Політичні біженці.

ЗМ 4. Здорове харчування.

ЗМ 5. Економічний розвиток. Споживання.

ЗМ 6. Демографічна проблема.

Аналітичне читання

ЗМ 7. Оповідання.

ЗМ 8. Роман.

ЗМ 9. Література подорожі.

ЗМ 10. Літопис.

ЗМ 11. Нарис.

ЗМ 12. Мемуари.

ЗМ 13. Поезія.

ЗМ 14. Театральні твори.

Суспільно-політична термінологія

ЗМ 15. Проблема трудових ресурсів в Україні.

ЗМ 16. Екологія.

ЗМ 17. Євроатлантична інтеграція України.

ЗМ 18. Охорона здоров'я.

ЗМ 19. Проблеми молоді.

ЗМ 20. Дипломатичні відносини.

ЗМ 21. Духовне життя. Освіта.

ЗМ 22. Мовне питання.

ЗМ 23. Міжнародна безпека.

ОКПП 1.2.2 Сучасна література країн, мова яких вивчається (викладається іноземною мовою)

Мета вивчення курсу: ознайомлення з основними етапами сучасного літературного процесу Німеччини.

Завдання курсу: сформувані знання про предмет і завдання сучасної літератури Німеччини, розглянути основні етапи розвитку сучасної літератури Німеччини, обґрунтувати фактори, які визначають стан і напрями розвитку сучасної літератури Німеччини, розвинути навички інтерпретації художніх творів сучасних провідних письменників Німеччини.

Змістові модулі:

1. Німецька література модернізму. Жанри та автори. Основні тенденції розвитку німецької літератури німецьких письменників-мігрантів

3. Німецька література післявоєнної доби. Жанри та автори

4. Тенденції розвитку німецької літератури другої половини ХХ-ХХІ ст.

ОКПП 1.2.3 Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови та практичний курс

Програма з лінгвокраїнознавства країн другої іноземної мови (німецької/новогрецької) та практичний курс передбачає її комплексне вивчення, що зорієнтоване на підготовку кваліфікованих магістрів-філологів.

Мета вивчення курсу – навчити вільно і правильно спілкуватися німецькою/новогрецькою мовою з дотриманням усіх фонетичних, лексико-синтаксичних та стилістичних норм, опанувати навички реферування іноземною мовою суспільно-

політичних текстів; розвинути вміння передавати інформацію загально- і суспільно-політичного змісту в різних видах робіт, формувати професійну компетентність особистості як синтез змістовного та структурного компонентів.

Завдання курсу: розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма), формування певного рівня комунікативної компетенції, розуміння суті мовних явищ, іншої системи понять сприйняття дійсності, ознайомлення з історією та культурою носіїв англійської мови, формування лінгвокраїнознавчої компетенції студентів; поглиблення знань про мову, культуру, історію, традиції, реалії та в цілому про особливості ментальності носіїв англійської мови.

Змістові модулі:

1. Еміграція. Біженці. Культурні непорозуміння.
2. Комунікація. Соціальні проблеми.
3. Соціальні мережі інтернету, комп'ютерні ігри.

ОКПП 1.2.4 Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі

Метою вивчення курсу є опанування питань виникнення та розвитку науки методики викладання філологічних дисциплін у вищих навчальних закладах, її зв'язок з іншими лінгвістичними, літературознавчими та педагогічними науками, формування обізнаного фахівця з питань підготовки, проведення та підбиття підсумків занять з блоку філологічних дисциплін, набуття студентами загальнокультурних, професіональних знань для забезпечення якісного викладання предмету у вищій школі та задля освідомлення студентами важливості знань з методики викладання дисциплін філологічного блоку.

Завдання курсу дисципліни це: поглиблення методичної на філологічної підготовки студентів-магістрантів першого року навчання, опанування студентами шляхами організації навчального процесу у ЗВО, методикою проведення занять з філологічних дисциплін, етапами підготовки до заняття, формами роботи з навчальним матеріалом, принципами розподілу студентської аудиторної та самостійної роботи.

Змістовні модулі:

- ЗМ 1. Методика викладання філологічних дисциплін як наука та навчальна дисципліна у ЗВО.
- ЗМ 2. Організація навчального процесу.
- ЗМ 3. Новітні технології навчання.

ОКПП 1.2.5 Основи теорії мовної комунікації

Мета вивчення курсу – опанування сучасними системами лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагмалінгвістичних знань про структуру, закономірності і важливі явища мовної та міжмовної комунікації, а також правилами мовної поведінки в різних комунікативних ситуаціях, набуття ефективних умов спілкування, насамперед у контекстах міжмовного (міжкультурного) спілкування.

Завдання курсу – крім комплексного аналізу та опису комунікативного процесу і його складників теорія мовної комунікації як інтерлінгвістична дисципліна передбачає розв'язання таких завдань як вивчення природи, типів і форм мовної комунікації; моделювання комунікативної ситуації, аналіз її складників; виокремлення та описання мовної комунікації та визначення їхньої ролі й ваги в комунікативному процесі; дослідження невербальних засобів комунікації, їхніх функцій та співвідношення з вербальними засобами у спілкуванні.

Змістовні модулі:

1. Загальні засади мовної комунікації
2. Комунікація як мовленнєва діяльність
3. Організація та регулятиви мовної комунікації

ОКПП 1.2.6 Світова література в українських перекладах

Мета вивчення курсу – формування у студентів читацької компетенції через сприймання художньої літератури як мистецтва слова, знань з теоретичних основ перекладу художнього тексту, навичок реалізації літературного адекватного перекладу фрагментів поетичного та прозового текстів оригіналу.

Завдання курсу – ознайомити студентів із сукупністю відомостей про найхарактерніші явища світового літературного процесу XIX-XX століть; визначити роль творчості письменників у становленні і розвитку світової культури; розвивати базові навички компаративного аналізу художніх творів через зіставлення зі зразками різних національних літератур; оцінювати адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, висвітлення його об'єктивних та суб'єктивних чинників; формувати вміння й навички філологічного аналізу та інтерпретації художнього тексту з урахуванням задуму й стилю автора першотвору; продукувати цілісні підходи до відтворення ідейного змісту художнього твору у перекладі, збереження його етнонаціонального та стилістичного забарвлення у перекладній версії.

Змістовні модулі:

1. Світовий літературний процес як історико-мистецьке явище.
2. Художній переклад як засіб міжлітературної комунікації.
3. Перекладацький аналіз тексту. Рівні досягнення еквівалентності у перекладі.

ОКПП 1.2.7 Виробнича практика (асистентська з філологічних дисциплін)

Метою виробничої практики ЗВО на другому (магістерському) рівні вищої освіти є оволодіння сучасними методами та формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

Завданням виробничої практики на другому (магістерському) рівні вищої освіти є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих ЗВО в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, отримання практичних навичок зі спеціальності.

Виробнича практика (асистентська з філологічних дисциплін) – складова навчально-виховного процесу у вищому закладі освіти, зміст та організаційні форми якої зумовлені специфікою професійної підготовки майбутнього фахівця та забезпечують оволодіння ними лінгвометодичною компетенцією.

Змістовні модулі:

1. Пасивна практика передуює активній (аудиторній). Вона полягає у відвідуванні лекцій, семінарських, практичних занять, консультацій, які проводить викладач-методист і інші викладачі кафедри; участь у навчально-методичній, науково-дослідній роботі кафедри, відвідування лекцій та семінарів, які проводять інші студенти-практиканти з наступною участю у обговоренні результатів і підготовкою аналізу. Об'єм пасивної практики – 30 годин.

2. Активна практика є основною у всьому процесі виробничої практики, оскільки саме в ході активної практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності студентів. Активна практика включає в себе: самостійне проведення лекцій, семінарських та практичних занять, проведення консультацій, участь у методичній та науково-дослідній роботі кафедри.

ОКПП 1.2.8 Виробнича практика 2 (за фахом)

Виробнича практика 2 (за фахом) студентів у закладах вищої освіти спеціальності є невід'ємною складовою частиною професійної підготовки фахівців, що здобувають ОС «Магістр». Практика проводиться в умовах, максимально наближених до реальних майбутньої професійної діяльності. Виробнича практика 2 (за фахом) дозволяє студентам-

магістрам детальніше ознайомитися з системою теоретичної та практичної підготовки викладачів в університеті, редакторів, коректорів, секретарів-референтів.

Тривалість практики – 3 тижні.

Базою виробничої практики 2 (за фахом) студентів у закладі вищої освіти є кафедра німецької та французької філології, прес-центр МДУ, фірми з різноманітними сферами діяльності.

Метою виробничої практики є формування професійної компетентності у складі білінгвальної (плюрилінгвальної), мовної, мовленнєвої, психолого-педагогічної, філологічної для виконання функцій редактора\коректора, а також придбання магістрантами навичок рецензента та секретаря-референта, володіючого сучасним інструментарієм науки для пошуку та інтерпретації інформаційного матеріалу з метою його запровадження у професійну діяльність.

До виробничої практики допускаються студенти, що виконали всі вимоги навчального плану, без заборгованостей склали залікову та екзаменаційну сесію.

Виробнича практика передбачає вирішення наступних *завдань*:

- закріпити в умовах, максимально наближених до професійної діяльності, набуті в університеті теоретичні знання,

- сформувані у студента як у майбутнього спеціаліста вміння і навички, необхідні для плідної самостійної роботи у видавничо-поліграфічних структурах, редакціях друкованих та електронних засобів масової інформації,

- виробити у студента як у майбутнього фахівця-філолога сталу звичку продовжувати щоденне навчання в умовах практичної діяльності,

- навчити засвоювати виробничий, творчий та організаторський досвід старших колег, вивчати традиції редакційного колективу, форми і методи роботи кожного окремого редактора, головного редактора, коректора, робити власні висновки й узагальнення;

- подальший розвиток дослідницьких умінь магістрів у конкретній професійній галузі;

- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу магістрів.

ОКПП 1.2.9 Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)

Метою науково-дослідної практики є поглиблення професійної підготовки, закріплення набутих у магістратурі навичок науково-дослідницької роботи, проведення наукового дослідження, організація, підготовка, написання й апробація результатів кваліфікаційної роботи.

Завданням науково-дослідної практики на другому (магістерському) рівні вищої освіти є апробація теоретичних знань та практичних навичок науково-дослідницької роботи з урахуванням специфіки майбутньої професії.

Завдання науково-дослідної практики:

• виховати у студента творчий підхід до наукової праці, сформувані потребу в підвищенні своєї кваліфікації;

• здобути професійні якості філолога-дослідника: вміння чітко, доступно, логічно, послідовно провести аналіз дослідження;

сформувані вміння критично оцінювати результати дослідження, робити на їх основі висновки щодо практичної цінності та перспектив дослідження.

Аркуш обліку змін

для здобувачів, що вступили у 2021 році

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого вносяться зміни	Підстава внесення змін	Підпис гаранта ОП
1	VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Маріупольського державного університету	
1.1	Таблиця 2 Перелік компонентів ОП Збільшити кількість кредитів на Виробничу практику 2 (за фахом) (ОК 1.2.8) з 3 до 6 кредитів за рахунок дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» (ОК 1.2.5)		
1.2	Науково-дослідну практику (ОК 1.2.9) замінити на Переддипломну практику.		

Гарант освітньої програми

А.В. Гутнікова